

MEMORANDUM CU PRIVIRE LA POLITICILE ECONOMICE SI FINANCIARE ALE GUVERNULUI ROMANIEI IN PERIOADA 2001 - 2002

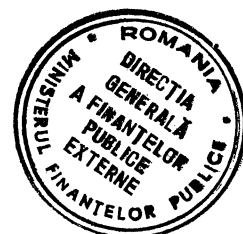
I. INTRODUCERE

1. Acest memorandum stabileste principalele obiective si politici economice si financiare ale Guvernului si Bancii Nationale a Romaniei (BNR) in perioada 2001 – 2002. Programul descris mai jos reflecta angajamentul nostru ferm de a realiza pe deplin stabilitatea macroeconomica si de a aborda problemele structurale din sectorul bancar si cel al intreprinderilor, in vederea plasarii economiei noastre pe calea unei cresteri rapide si sustenabile si accelerarii procesului de aderare la Uniunea Europeana (UE).

II. CADRU GENERAL

2. Ca rezultat al implementarii programului de stabilizare in 1999 si 2000, am imbunatatit intr-o mare masura pozitia noastra externa si am pus bazele pentru revenirea la cresterea pozitiva a productiei in 2000, dupa trei ani de productie in declin. Pe seama competitivitatii intarite, realizata prin combinarea deprecierii cu o restrictionare fiscala in 1999, exporturile de bunuri si servicii au crescut cu 24 procente in termeni de volum in 2000, iar PIB-ul real cu 1,6 procente, in ciuda declinului mare din productia agricola, datorat secetei. Ponderea deficitului contului curent in PIB s-a imbunatatit in continuare cu aproape 0,4 puncte procentuale in 2000, ajungand la un deficit de 3,7 procente, in timp ce rezervele oficiale au crescut cu aproape 1 miliard USD, ajungand la 3,4 miliarde USD la sfarsitul anului 2000. Aceasta performanta externa imbunatatita a facut ca tara noastra sa reintre pe piata internationala de capital, in ultima parte a anului 2000 si a fost de asemenea reflectata in imbunatatirea din acest an a ratingului imprumuturilor suverane ale Romaniei.

3. Productia a crescut puternic in prima jumatate a anului 2001, dar deficitul comercial s-a marit. Exporturile au continuat sa aiba o evolutie buna, dupa cum o demonstreaza cresterea exporturilor de bunuri de aproape 15½ procente, in termeni de USD, in perioada ianuarie-iulie. Totusi, importurile au continuat sa depaseasca ritmul exporturilor, crescand in aceeasi perioada cu 27 de procente, in timp ce deficitul comercial a ajuns la 1.452 milioane USD, comparativ cu 586 milioane USD in aceeasi perioada a anului 2000. In plus fata de factorii tranzitorii legati de seceta, cresterea importurilor reflecta o crestere in cererea interna. In particular, urmare a cresterilor mari de salarii din sectorul public in ultima parte a anului 2000 si in prima parte a anului 2001 si a slabirii performantei financiare a intreprinderilor de stat (evidentiata de cresterea mare a arieratelor lor si de utilizarea finantarii prin credite), cererea interna a crescut cu 10 procente in termeni reali in trimestrul I 2001, un nivel care, daca persista, ar pune in pericol obiectivele noastre de dezinflatie si viabilitate externa. Aceste tendinte au continuat in al doilea trimestru al anului 2001, desi cu o intensitate ceva mai mica.

4. În ciuda progresului important în stabilizare și reforma din ultimii 2 ani, România continuă să se confrunte cu o agendă provocatoare pentru accelerarea procesului de aderare la UE. Este necesar să înregistrăm progrese suplimentare în realizarea stabilității macroeconomice, demonstrat de faptul că rata inflației este încă printre cele mai mari din Europa. Mai mult, slăbiciunile structurale în sectorul larg al întreprinderilor de stat rămân să fie abordate în perioada următoare în vederea creării unei economii de piață eficiente și pe deplin funcțională. De asemenea, România trebuie încă să dezvolte investițiile private la un nivel necesar pentru realizarea unei rate de creștere înalte și sustenabile și să atragă investițiile străine directe, care au rămas modeste în comparație cu alte economii în tranziție din regiune.

III. POLITICI MACROECONOMICE ȘI FINANCIARE

A. Strategia de bază și obiectivele

5. Principalele obiective macroeconomice ale programului nostru pe perioada 2001 –2002 sunt reducerea inflației la 22 procente până la sfârșitul anului 2002, realizarea unei creșteri a producției de aproape 5 procente, limitarea deficitului contului curent la sub 6 procente din PIB și creșterea rezervelor oficiale la aproape 3 luni de importuri. Politicile macroeconomice pentru atingerea acestor obiective se vor concentra pe o poziție fiscală de sprijin, o politică salariale prudentă în sectorul bugetar și al întreprinderilor de stat, pe măsurile de reducere a cheltuielilor și pierderilor cvasi-fiscale din sectorul energetic și al altor întreprinderi de stat, inclusiv prin accelerarea privatizării, și pe o politică monetară restrictivă. Strategia noastră de dezinflație nu se va sprijini pe amânarea ajustărilor necesare în prețurile administrate și vom continua să evităm orice intervenție directă în ceea ce privește prețurile liberalizate.

6. Principalele noastre obiective macroeconomice pe termen mediu 2001-2005 sunt următoarele: Deși rezultatul inflației în 2000 și în prima parte a anului 2001 a fost mai mare decât cel avut în vedere în Strategia noastră economică pe termen mediu, intenționăm să facem progrese constante pentru a ajunge la o rată a inflației de o singură cifră până în 2004 sau cel mai târziu în 2005. Ținând cont de intrările substanțiale estimate pentru investițiile străine directe și ajutorul de preaderare de la UE, ne așteptăm ca deficitul contului curent, după ce va atinge aproximativ 6 procente din PIB în 2001, să se reducă la aproximativ 5 procente din PIB până în 2005, un nivel care va asigura că ponderea datoriei noastre externe totale în PIB va crește doar moderat, în timp ce ponderea datoriei externe nete în PIB va începe să scadă deja în 2002. Ne așteptăm ca economia noastră să crească în această perioadă în medie cu 5-6 procente, ajutând la reducerea diferenței în nivelul de dezvoltare față de UE.

B. Politica fiscală

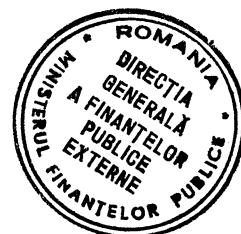
7. Politica fiscală în 2001 și în 2002 va sprijini puternic obiectivul de dezinflație și va ajuta la limitarea deficitului contului curent extern. În lumina unui deficit al contului curent mai

mare decat se astepta la inceputul anului 2001 si a unei inflatii, intr-o anumita masura mai mare decat cea proiectata, am decis sa restrictionam tinta fiscala pentru 2001 si sa limitam deficitul bugetului general consolidat la 3,5 procente din PIB. Pentru 2002 vom limita deficitul la 3,0 procente din PIB, in conformitate cu Strategia Economica pe Termen Mediu prezentata la UE si reflectand asteptarile noastre privind cresterea economica de aproape 5 procente. Mai mult, pentru a imbunatati coordonarea politicilor macroeconomice, am decis sa prezentam Parlamentului bugetul pe 2002, inca din octombrie 2001. Ne asteptam ca reducerea tintita a deficitului bugetar si masurile de control al cresterii salariale in intreprinderile de stat si de imbunatatire a performantei lor financiare vor limita cresterea puternica recenta a cererii interne si vor avea ca efect o imbunatatire a deficitului contului curent extern in a doua jumatate a anului 2001 si in 2002. Totusi, in caz contrar, suntem gata sa implementam masuri corective, inclusiv restrictionarea in continuare a politicii fiscale, in prima parte a anului 2002, in special in cazul in care mediul extern se degradeaza mai mult decat se estimeaza in prezent.

8. Se intentioneaza ca urmatoarele masuri suplimentare sa imbunatateasca performanta veniturilor in 2001. Am simplificat impozitarea microintreprinderilor, prin introducerea unui impozit de 1,5 procente pe cifra de afaceri de la 1 septembrie 2001. Mai mult, am revizuit reglementarile pentru reesalonarea arieratelor fiscale si anularea penalitatilor, in vederea limitarii accesului la aceste facilitati la un numar mic de companii in curs de restructurare si am eliminat autoritatea respectiva de la nivelul unitatilor administratiei fiscale teritoriale. In ceea ce priveste reesalonarea arieratelor fiscale care depasesc 500 miliarde lei, sau anularea majorarilor de intarziere care depasesc 50 miliarde lei, fiecare caz individual trebuie sa fie aprobat de Guvern. Pentru a intari disciplina financiara, vom limita strict conversia creantelor din contul garantiilor executate in actiuni (datorie contra actiuni) la legi speciale referitoare la pregatirea pentru privatizare a societatilor individuale si vom abroga Ordonanta de Urgenta 62/2001, care permitea o aplicare substantial mai mare a acestui instrument (preconditie). In schimb, vom analiza optiunea de a vinde creantele in contul garantiilor executate catre sectorul privat. Ordonanta de Urgenta 195/2000, care acorda scutiri de la plata TVA si a taxelor vamale pentru anumite importuri ale societatilor de stat, va fi anulata pana la sfarsitul lunii septembrie 2001, (pentru Termoelectrica, anularea va intra in vigoare la 1 martie 2002); aceasta va fi o preconditie pentru prezentarea programului in Consiliul Directorilor Executivi. Vom revizui ordonanta cu privire la impozitarea micro-intreprinderilor, in vederea eliminarii facilitatilor fiscale distorsionante, pana la sfarsitul anului 2001.

9. Pentru a asigura ca putem atinge tinta de deficit bugetar in 2001, am implementat cateva masuri de precautie pe partea cheltuielilor. In primul rand, cheltuielile cumulate ale bugetului de stat la sfarsitul celui de-al treilea trimestru al anului 2001 au fost limitate la 73,0 procente din cheltuielile anuale totale ale bugetului de stat rectificat. In al doilea rand, am aprobat o ordonanta care a blocat 50 de procente din cheltuielile de capital pe trimestrul patru al anului 2001 (2.580 de miliarde lei) pentru bugetul de stat, bugetele asigurarilor sociale si fondurile speciale, care pot fi eliberate doar daca tintele de venituri pentru septembrie si lunile urmatoare au fost indeplinite (a se vedea Memorandumul Tehnic de Intelegere). In al treilea rand, Guvernul, la propunerea Ministerului Finantelor, poate aproba plafoane de cheltuieli ale bugetului de stat pentru noiembrie si decembrie, care pot fi mai mici decat cele aprobate.

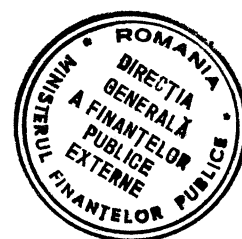

10. Ramanem ferm angajati sa mentinem cresterea salariilor din sectorul bugetar si a pensiilor, dupa cum a fost aprobata in bugetul initial pe 2001. Intentionam in mod ferm sa nu acordam nici o crestere salariala in sectorul bugetar in 2001, in plus fata de ceea ce a fost stipulat in Ordonanta de Urgenta nr. 33/2001. Premiul anual, care urmeaza sa fie platit in ianuarie 2002, va fi limitat la echivalentul unui salariu lunar din 2001. Luand in considerare necesitatea de a consolida fondul de pensii, ne angajam sa nu depasim cresterea programata a pensiilor din decembrie.

11. Bugetul pe 2002 se va baza pe venituri estimate ale bugetului general consolidat de 458,3 mii miliarde lei, pe o tinta de deficit al bugetului general consolidat de 43,2 mii miliarde lei, implicand un plafon de cheltuieli de 501,5 mii miliarde lei. Pentru a realiza aceasta tinta de deficit, in legea bugetului pe 2002, vom include posibilitatea ca Guvernul sa aprobe plafoane de cheltuieli lunare pentru bugetul de stat in a doua jumatate a anului, care pot fi mai mici decat cheltuielile din buget, daca este necesar. Prezentarea bugetului pe 2002, asa cum a fost convenit cu reprezentantii FMI, la Parlament, va fi o preconditionie pentru prezentarea programului in Consiliul Directorilor Executivi ai FMI. In plus, adoptarea de catre Parlament a bugetului pe 2002, in concordanta cu acest program, va fi o conditie pentru finalizarea primei analize a programului.

12. Politica fiscala in 2002 se va concentra pe reducerea contributiilor salariale, eliminarea facilitatilor fiscale distorsionante si modernizarea sistemului de impozite.

- Pentru a compensa cresterea cotelor contributiilor la asigurarile sociale, determinata de noua lege a pensiilor, vom elimina contributia salariala de 2 procente (utilizata anterior pentru finantarea fondului special pentru invatamant) si vom reduce cu 1 punct procentual contributia salariala pentru fostul fond special de solidaritate cu persoanele cu handicap, care a fost deja incorporat in bugetul de stat.
- Ne angajam sa aprobam o noua lege a impozitului pe profit pana la sfarsitul anului 2001, care va unifica reglementarile existente prin anumite legi si va elimina facilitatile fiscale distorsionante (intre altele, prin inlocuirea reducerilor si exceptarilor de la impozitul pe profit prevazute in legea 133/1999 si a reducerii impozitului pe profit din legea 189/2001 cu deducerea unei cote de 20 procente din valoarea investitiei). Mai mult, ne angajam ferm sa nu introducem scutiri fiscale sau alte noi facilitati fiscale discretionare. Noua lege a impozitului pe profit va creste, de asemenea, in mod gradual, cota de impozit pe profit aferenta activitatilor de export, extrem de redusa, catre cota standard, cu o prima ajustare de la 5 la 6 procente in 2002.
- Vom elimina scutirile de TVA si taxe vamale pentru materiile prime importate de intreprinderile mici si mijlocii, prevazute de legea 133/1999 pana la sfarsitul lunii decembrie 2001. De acum inainte, toate exceptarile de taxe vamale vor fi in mod exclusiv reglementate prin tariful vamal si vor fi uniforme pentru toti agentii economici.

- Noua lege a TVA-ului, care intra in vigoare la 1 ianuarie 2002, va reduce substantial numarul scutirilor si articolelor pentru care se aplica cota zero de TVA si va elimina legatura automata dintre scutirea de taxe vamale si scutirea de TVA, cu exceptia bunurilor si serviciilor importate de sectorul bugetar si pentru programe de sanatate si alte programe sociale. In acelasi timp, noua lege va asigura cadrul institutional necesar pentru reducerea intarzierilor in rambursarile de TVA, la nu mai mult de 30 de zile. Ca o masura tranzitorie, vom introduce un sistem uniform de amanare a platii TVA-ului pentru bunurile de investitii, care va inlocui scutirile si exceptarile de TVA pentru bunurile de investitii prevazute de anumite legi.
- Noua lege a accizelor, prevazuta a intra in vigoare la 1 ianuarie 2002, va codifica impozitarea prin accize si va creste cotele in mod gradual catre standardele UE.
- Datorita angajamentelor importante privind cheltuielile, va trebui sa amanam reforma impozitului pe venit (inclusiv reducerea cotelor de impozitare si modificarea transelor de venituri) si o posibila reducere in cotele de TVA pana in 2003-2004.
- Pentru a consolida administratia fiscala, vom creste cu 500 numarul inspectorilor fiscali in 2002.
- Pentru a intari performanta veniturilor la fondurile de asigurari sociale, vom integra departamentele de control financiar ale fondului de pensii si fondului de somaj pana la sfarsitul lunii decembrie 2001. Mai mult, vom aproba si vom implementa pana la 1 noiembrie 2001, un ordin comun emis de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale si Ministerului Finantelor Publice, stabilind echipe comune de control pentru colectarea veniturilor fondului de pensii si fondului de somaj. Mai mult, vom aproba pana la sfarsitul lunii martie 2002 un program pentru optimizarea organizarii colectarii si controlului veniturilor fondului de pensii, fondului de somaj si fondului de asigurari de sanatate. Acest sistem va intra in vigoare pana la sfarsitul anului 2002.

13. Suntem in proces de finalizare a partii de cheltuieli din bugetul pe 2002. Am decis deja sa mentinem salariile medii din sectorul bugetar constante in termeni reali in 2002. Pentru acest scop vom aproba, inainte de sfarsitul anului 2001, un act normativ care sa prevada programul de crestere a salariilor din sectorul bugetar in 2002, pe baza cresterii prognozate a indicelui preturilor de consum. Nu vom distribui tichete de masa angajatilor din institutii publice finantate integral sau pe baza de subventii de la bugetul de stat, bugetul asigurarilor sociale, bugetele locale sau fondurile speciale. In urma reducerii substantiale a numarului de salariati din sectorul civil al bugetului de stat in 2001, avem in vedere reducerea personalului din sectorul bugetar cu cel putin 6.150 angajati. Pentru a imbunatati stimularea societatilor private, ca si a celor de stat, sa devina mai competitive, vom continua politica noastra de reducere graduala a subventiilor de la bugetul general consolidat, prin limitarea cresterii acestora in 2002, la 11,6 procente in termeni nominali. Reformele din sectorul energiei termice ne vor permite sa reducem subventiile de la bugetele locale in termeni reali si,

concomitent, sumele respective defalcate din impozitul pe venit de la bugetul de stat la bugetele locale.

14. Pentru a imbunatati sistemul de protectie sociala, in contextul restructurarii economiei noastre, vom implementa un nou set de politici pentru a promova stabilitatea sociala si a reduce saracia. Un instrument de sprijin in functie de posibilitatile financiare (venitul minim garantat) va intra in efectivitate la 1 ianuarie 2002, pentru cele mai sarace categorii ale populatiei Romaniei, finantarea necesara fiind asigurata prin sume defalcate din impozitul pe venit de la bugetul de stat la autoritatile locale. Cum noul program va inlocui partial programele existente, cheltuielile suplimentare nu vor depasi 0,4 procente din PIB in 2002. In acelasi timp, va intra in vigoare si noua lege cu privire la prevenirea si lupta impotriva marginalizarii sociale, care intareste responsabilitatile institutiilor implicate in asigurarea ajutoarelor si serviciilor sociale. Eforturile noastre de a reduce somajul se vor concentra pe constrangeri salariale si politicile de masuri active pe piata fortei de munca. In ceea ce priveste ajutorul pentru copii, in urma dublarii alocatiei de stat pentru copii in noiembrie 2000, aceasta alocatie va creste cu 15 procente in ianuarie 2002, si cu 20 procente in iulie 2002, in acelasi timp fiind incorporate in impozitul pe venitul global, incepand cu 1 ianuarie 2002. Cresterile alocatiei de stat pentru copii ne permit sa pastram alocatia suplimentara pentru copii neschimbata in termeni nominali.

15. Ne angajam sa recorelam pensiile acelor pensionari cu limita de varsta – vechime completa in munca, si urmasii lor, care s-au pensionat inainte de 1999. Recorelarea va fi implementata in 6 etape in perioada 2002-2004, prima etapa avand loc la 1 ianuarie 2002. In vederea asigurarii unei cresteri tangibile pentru pensionarii cu cele mai mici drepturi de pensii, cat de curand posibil, distributia in timp a sumelor destinate recorelarii va fi concentrata in prima parte a perioadei pentru pensiile mici si in ultima parte a perioadei pentru pensiile mai mari, pensiile peste trei puncte nebeneficiind de recorelare. Luand in considerare resursele financiare substantiale necesare pentru recorelare, ca si deficitul mare al fondului de pensii, recorelarea pensiilor poate fi realizata doar prin limitarea indexarii generale a pensiilor la 85 procente din inflatia prognozata in 2002, 88 procente in 2003 si 90 procente in 2004, in timp ce pensiile agricultorilor vor beneficia de indexare totala. Aceasta ne va permite sa limitam cresterea cheltuielilor totale cu pensiile din bugetul asigurarilor sociale de stat la 7,3 procente in termeni reali in 2002 si sa o mentinem la un nivel prudential in anii urmasi. Mai mult, pentru a restabili sustenabilitatea sistemului public de pensii, ne angajam sa implementam reforme suplimentare care vor intari criteriile de eligibilitate pentru drepturile de pensii si sa implementam in mod strict criteriile pentru pensiile de invaliditate. Pentru a limita cheltuielile de alta natura decat plata pensiilor ale bugetului asigurarilor sociale de stat, ne angajam sa intarim mecanismele de control in domeniul emiterii certificatelor medicale si platii concediilor medicale.

16. Vom implementa o serie de masuri pentru a consolida transparenta fiscala si a limita cheltuielile extrabugetare. Toate veniturile din privatizare si din recuperarea creditelor neperformante, de la Autoritatea pentru Privatizare (APAPS), sau alti ordonatori principali de credite si, respectiv, de la Agentia de Recuperare a Activelor Bancare (AVAB), vor fi transferate la trezorerie pentru rascumpararea datoriei publice, cu exceptia sumelor necesare

pentru acoperirea costurilor operationale ale celor doua agentii si a costurilor legate direct de privatizare ale respectivelor ministere. Mai mult, vom inceta imediat utilizarea de catre APAPS a veniturilor din privatizare in calitate de garantie colaterala pentru imprumuturile intreprinderilor de stat. Utilizarea veniturilor din privatizare, rezultate din vanzarea fermelor de stat, de catre Fondul extrabugetar pentru dezvoltarea agriculturii romanesti, din subordinea Ministerului Agriculturii, pentru acordarea de subventii, va inceta la sfarsitul lunii decembrie 2002, iar fondul va fi incorporat in bugetul de stat. Vom stabili un registru cu imprumuturile externe ale autoritatilor locale, care va completa sistemul nostru de monitorizare pentru datoria interna si externa publica si public garantata (preconditie). Plafonul global pentru garantiile guvernamentale interne, asa cum este stabilit in anexa C, tabelul VII, va fi un criteriu de performanta cantitativa in cadrul programului. Pentru a aborda problema arieratelor de la bugetul de stat si bugetele locale, precum si de la fondurile speciale, am stabilit un sistem de raportare trimestriala, incepand cu sfarsitul lunii iunie 2001 si am aprobat o ordonanta pentru a reduce arieratele spitalelor care detin cea mai mare pondere in totalul arieratelor sectorului bugetar.

17. Vom finanta deficitul bugetar pe 2002 printr-un mix echilibrat de finantare interna si externa. Vom limita finantarea externa neta a bugetului la 1,8 procente din PIB in 2002, comparativ cu 2,4 procente din PIB in 2001, care ne va ajuta sa limitam cresterea datoriei externe contractate si garantate de stat si sa evitam presiunea nesustenabila de crestere pe cursul de schimb.

C. Deficitele cvasi-fiscale in sectorul energetic si al altor intreprinderi de stat

18. Suntem constienti ca performanta intreprinderilor de stat din sectorul energetic este cruciala pentru imbunatatirea disciplinei financiare de ansamblu in sectorul public si pentru realizarea unei reduceri a deficitului cvasi-fiscal. Ca un prim pas, am crescut pretul la electricitate cu 15 procente din 11 iulie, pretul de productie a energiei termice pentru Termoelectrica cu 50 procente din 17 iulie, si pretul energiei termice la utilizatorul final (pretul national de referinta) cu 57 procente din 9 august si pretul gazelor naturale pentru consumatorii casnici cu 90 procente din 10 august. Mai mult, am permis autoritatilor locale sa creasca pretul energiei termice la utilizatorul final peste nivelul pretului national de referinta care va crea posibilitatea pentru o reducere in continuare in subventia totala. Pentru a diminua impactul acestor ajustari de preturi asupra familiilor cu venituri reduse, am consolidat sistemul transferurilor directionate in functie venituri catre familiile sarace in cadrul noii scheme a venitului minim garantat.

19. Vor fi necesari totusi si alti pasi in vederea cresterii preturilor la electricitate si energie termica la nivelul recuperarii costurilor, eliminarii pierderilor datorate incasarilor slabe si aducerii preturilor gazelor naturale la nivelul paritatii de import. In mod specific:

- Dupa cum s-a convenit in stransa cooperare cu Banca Mondiala, vom ajusta preturile la electricitate si energie termica, dupa cum urmeaza: (i) pretul electricitatii la utilizatorul final va creste cu 3,6 procente la inceputul fiecarei luni in perioada octombrie 2001 – martie 2002 (cresterea din octombrie este o preconditie); din 1 aprilie 2002, vom implementa o alta ajustare, corespunzatoare unei cresteri a pretului de producator al

societatii Termoelectrica la 40 USD/Mwh; (ii) Pretul de producator al energiei termice la Termoelectrica va creste la 15 USD per gigacalorie (Gcal) din 1 octombrie 2001 (preconditie) si va fi mentinut la acest nivel in termeni de USD prin ajustari suplimentare la 1 ianuarie si 1 aprilie 2002 si majorat mai departe la echivalentul a 20 USD/Gcal de la 1 iulie 2002; (iii) Pretul national de referinta pentru energia termica va fi majorat la echivalentul a 20 USD/Gcal din 1 iulie 2002. Intre-timp, pretul va fi ajustat la 1 ianuarie si 1 aprilie pentru a-l mentine la nivelul actual de 15,4 USD/Gcal. Ajustarile de pret la electricitate si energie termica vor fi criterii de performanta structurala.

- Referitor la gazele naturale, la inceputul fiecarui trimestru, incepand cu 1 octombrie 2001, vom ajusta pretul uniform la utilizatorul final astfel incat sa-l pastram la nivelul de 82,5 USD per mii metri cubi (mii m³), stabilit in august ac. Vom permite ca acest pret sa creasca la cel putin 90 USD/mii m³ din 1 ianuarie 2003, pentru a-l aduce mai aproape de nivelul paritatii de import, in prezent de aproape 130 USD. Pentru a retine ceva din profiturile exceptionale ale producatorilor interni, intentionam sa utilizam asistenta tehnica finantata printr-un imprumut al Bancii Mondiale in vederea amendarii sistemului de impozitare in sectorul petrolier si al gazelor naturale pana la mijlocul anului 2002. Vom continua demersurile tehnice pentru metodologia noului tarif care va conduce la diferentierea preturilor pentru consumatorii casnici si utilizatorii industriali, in vederea implementarii sale inainte de sfarsitul anului 2002.
- Pentru a imbunatati gradul de colectare la Termoelectrica si la cele doua societati de distributie a gazelor naturale (Distrigaz Nord si Sud), urmarea recomandarilor expertilor Bancii Mondiale, vom implementa urmatoarele masuri: (i) pana pe 1 octombrie, vom stabili, ca o preconditie, un sistem de conturi escrow, in care se vor vira platile consumatorilor pentru energie termica si subventiile si se vor distribui incasarile intre furnizori (Termoelectrica si societatile de distributie a gazelor naturale) si companiile termice locale. (Putem excepta de la aceasta reglementare companiile termice locale, care nu au datorii curente). (ii) gradul de colectare pentru livrarile de la Termoelectrica la societatea comerciala de distributie Electrica va creste la 100 procente pana pe 30 octombrie si va fi mentinut la acest nivel in fiecare luna urmatoare; (iii) vom forma imediat grupuri de lucru speciale in cele doua societati de distributie a gazelor naturale, conduse de catre reprezentanti ai managementului de varf, care va fi insarcinat cu imbunatatirea incasarilor si reducerea arieratelor de la cei mai mari 20 rau platnici. Pana la sfarsitul primei saptamani a lunii urmatoare, Ministerul Industriei si Resurselor va pregati un raport lunar, care va fi prezentat reprezentantilor FMI si Bancii Mondiale, cu privire la implementarea masurilor de imbunatatire a incasarilor. Prezentarea raportului pentru septembrie va fi o preconditie pentru Board; si (iv) Vom elabora instructiuni clare pentru managementul societatilor de stat care furnizeaza servicii publice, sa foloseasca plata la livrare, acreditivul, conturile escrow si deconectarile ca masuri de imbunatatire a incasarilor si vom interzice interventii politice in favoarea societatilor rau platnice. Ratele de incasari totale pentru Termoelectrica si cele doua societati de distributie a gazelor naturale vor fi criterii de performanta cantitative in cadrul programului.

- Ca o solutie pe termen lung pentru problema neplatilor, vom accelera privatizarea societatilor distribuitoare de gaz, Distrigaz Nord si Distrigaz Sud. (Am decis ca divizarea celor doua societati in opt ar intarzia necorespunzator procesul si ar reduce interesul potentialilor investitori). Pentru a realiza acest obiectiv, intentionam sa angajam un consultant de privatizare pentru ambele societati pana la sfarsitul lui februarie 2002; sa aprobam strategia de privatizare pentru ambele societati pana la sfarsitul lunii iunie 2002 si sa anuntam o licitatie internationala pentru vanzarea catre un investitor strategic pana la sfarsitul lunii septembrie 2002.
- In sectorul electricitatii, vom incheia privatizarea a doua companii distribuitoare pana la sfarsitul anului 2002. Pentru a realiza acest obiectiv, vom conveni cu Banca Mondiala si cu UE asupra strategiei de privatizare pentru aceste doua companii pana la sfarsitul anului 2001 si vom proceda la o licitatie internationala pentru vanzarea catre un investitor strategic pe parcursul anului 2002.

20. Vom implementa, de asemenea, alte masuri de intarire a disciplinei financiare in intreprinderile de stat. Am aprobat deja o ordonanta (OUG nr.79/2001) care leaga salariile managerilor din aceste intreprinderi de indicatori de performanta cheie, inclusiv reducerea arieratelor si creantelor si respectarea plafoanelor pentru fondurile de salarii. Aceasta ordonanta va fi aplicata la toate intreprinderile de stat si institutii, incepand cu aprobarea bugetelor intreprinderilor pe 2001, iar Ministerul Finantelor Publice va monitoriza pe baze lunare performanta a aproximativ 86 intreprinderi mari de stat. Avem drept obiectiv reducerea arieratelor si creantelor in termeni nominali pana la sfarsitul anului 2001 comparativ cu sfarsitul lunii iunie 2001, excluzand efectele reesalonarii. In plus, am stabilit un sistem de monitorizare pentru arieratele fiscale in cadrul Ministerului Finantelor Publice. Acest sistem acopera in prezent aproximativ 1.000 de entitati, 2.600 de conturi, reprezentand aproximativ 70 de procente din totalul arieratelor la buget si va fi folosit in scopul intaririi eficientei in colectarea impozitelor.

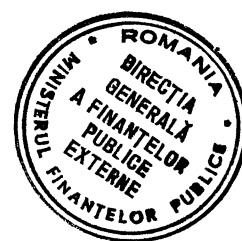
D. Politica salariala in intreprinderile de stat

21. Disciplina salariala in sectorul public este esentiala pentru performanta financiara a intreprinderilor de stat si, prin semnalul pe care il ofera pentru stabilirea salariilor in sectorul privat, pentru reducerea inflatiei si mentinerea competitivitatii externe. Datorita efectului de propagare a cresterilor din ultima parte a anului 2000 si a coordonarii insuficiente in aprobarea contractelor colective, bugetelor societatilor de stat si reglementarilor privind salariul minim la inceputul anului 2001, cresterile salariale din societatile de stat vor fi mai mari in acest an decat am considerat noi a fi prudent si in concordanta cu obiectivul nostru de a imbunatati disciplina financiara la nivelul intreprinderilor din sectorul public. Desi am avut doar mijloace limitate de a aborda aceasta problema mai tarziu in 2001, am decis sa concediem in perioada ramasa a anului in curs aproximativ 5.213 salariati din 8 societati producatoare de pierderi din sectorul industrial, sa externalizam alte 3.724 pozitii si sa eliminam aproape 500 de pozitii ca rezultat al schimbarii locului de munca si pensionarii. Mai mult, in 11 societati cu aproape 116.000 de angajati, vor fi platite doar jumatate din primele aferente lunii decembrie. Am decis, de asemenea, sa rezistam ferm oricaror presiuni

din partea intreprinderilor, pentru cresteri salariale suplimentare, in perioada ramasa din anul 2001. Pentru 2002, am decis sa implementam un control mult mai puternic asupra salariilor din intreprinderile de stat. In mod specific:

- Vom aproba bugetele pe 2002 ale regiilor autonome, companiilor nationale si societatilor comerciale de stat, pana la sfarsitul anului 2001 (criteriu de performanta structurala) si vom asigura ca acestea prevad economii ale costurilor salariale agregate. Cresterea fondului de salarii agregat va fi limitata la 22 procente comparativ cu fondul de salarii din 2001 sau proportional mai putin, daca externalizarea este mai mare de 1 procent. In cadrul acesteia, vom impune limite mai stranse pentru societatile cu cresteri salariale excesive in 2001 si pentru cele care opereaza cu pierderi. Fondul de salarii total cumulat pentru intreprinderile din sectorul public va fi un criteriu de performanta cantitativ in cadrul programului.
- Vom incepe imediat pregatirea unui program de reducere a personalului si de limitare a cresterilor salariale in cele 86 de intreprinderi de stat monitorizate prin program. Acest program va include o blocare partiala in angajari la cel putin 75 procente din intreprinderile de stat din sectorul industrial (masurat din punct de vedere al numarului de salariati), care va limita angajarile la 50 de procente din posturile vacante in cadrul fiecarei societati. De asemenea, programul va include, plafoane pentru fondurile de salarii pe 2002 si tinte pentru reducerile de personal pentru fiecare societate in parte in concordanta cu tinta privind fondul de salarii nominal agregat. Aprobarea de catre Guvern a programului de limitare a salariilor si reducere a personalului (inclusiv inghetarea partiala a angajarilor) in aceste companii de stat va fi o preconditionie pentru luarea in discutie a programului de catre Board-ul FMI. Pe baza programului aprobat de Guvern, Ministerul Finantelor Publice va aproba norme pentru elaborarea bugetelor de venituri si cheltuieli ale societatilor de stat, care vor fi publicate in Monitorul Oficial (componenta a preconditioniei). Masura de inghetare partiala a angajarilor va fi, de asemenea, inclusa in bugetele societatilor de stat, care vor fi aprobate inainte de sfarsitul anului 2001. De asemenea, vom asigura ca pactul social, pe care intentionam sa-l semnãm cu sindicatele si alti parteneri, sa fie in concordanta cu acest program de limitare a salariilor si reducere a personalului in intreprinderile de stat.
- Vom decide (preconditie) ca salariul minim pe economie, in prezent de 1,4 milioane lei, sa creasca la 1,75 milioane lei la 1 martie 2002, fara alte ajustari in perioada ramasa a anului. Consideram aceasta masura ca fiind importanta pentru sprijinirea politicii noastre salariale, date fiind legaturile dintre salariul minim si grilele de salarizare din cateva contracte colective de munca.
- Vom asigura semnarea contractelor colective doar dupa aprobarea bugetelor societatilor de stat si ca viitoarele contracte nu vor lega grila de salarizare de salariul minim.

E. Politica monetara si a cursului de schimb si supravegherea bancara

22. Politica monetara va continua sa fie condusa in cadrul actual al flotarii administrate. Odata stabilita credibilitatea politicilor fiscale si salariale, Banca Nationala a Romaniei (BNR) va acorda o importanta mai mare obiectivului de reducere a inflatiei, fara a expune riscului viabilitatea conturilor externe. BNR va asigura, de asemenea, o posibilitate de manevra mai mare pentru flotarea cursului de schimb, pentru a descuraja astfel intrarile de capital pe termen scurt. In decizia sa privind interventiile asupra cursului de schimb, BNR va creste treptat ponderea euro in cosul notional folosit drept pilon si va reduce rolul dolarului SUA. In contextul cresterii recente a cererii interne si a creditului, vom intensifica eforturile noastre de sterilizare si crestere a ratelor dobanzii, care s-au redus recent datorita volumului inalt al intrarilor, pana cand asteptarile inflationiste vor fi fost reduse in mod credibil. Ministerul Finantelor Publice va continua sa sprijine BNR in indeplinirea acestui obiectiv prin retinerea unei parti a incasarilor din recente plasamente de euro-obligatiuni in contul de valuta deschis la BNR. In cazul in care se vor manifesta presiuni substantiale asupra pozitiei externe, BNR va creste ratele dobanzii pentru a apara obiectivul legat de inflatie si cursul de schimb; interventiile pe piata valutara vor fi limitate in scopul protejarii rezervelor oficiale. Acest obiectiv va fi sprijinit prin criterii de performanta stabilite in program, pentru nivelele trimestriale privind activele externe nete ale BNR si plafoanele privind activele sale interne nete. BNR va aplica de asemenea cu strictete criteriile privind supravegherea, in vederea prevenirii extinderii nesanatoase a creditului, in special pentru intreprinderile de stat.

23. Pentru diminuarea costurilor de intermediere, BNR a decis reducerea rezervelor minime obligatorii. Rezervele minime obligatorii la depozitele in lei au fost reduse de la 30 la 27 procente de la 1 iulie si, in continuare, la 25 procente de la 1 octombrie, ceea ce ar trebui sa contribuie la diminuarea marjei semnificative dintre dobanzile la credite si dobanzile la depozite, ajutand bancile comerciale sa mentina dobanzi pozitive in termeni reali la depozite, in conformitate cu obiectivul de reducere a inflatiei. Efectele monetare ale acestei masuri vor fi sterilizate prin operatiunile de open market. Deciziile BNR privind politica monetara si in special operatiunile de sterilizare nu vor fi afectate de efectele acestora asupra contului de profit si pierderi, chiar daca determina o pierdere operationala. Vom consulta reprezentantii FMI cu privire la o reducere suplimentara a rezervelor obligatorii, in vederea unei eventuale unificari a rezervelor minime obligatorii in lei si valuta.

24. Vom intari in continuare cadrul legislativ si de reglementare in sectorul financiar si vom finaliza 'curatirea' sistemului bancar. In particular, vom implementa urmatoarele masuri:

- Vom emite, ca o preconditie, noi ordonante de amendare si completare a legislatiei bancare in urmatoarele trei domenii prioritare: (i) BNR va fi investita cu puteri suplimentare in monitorizarea tuturor transferurilor de proprietate bancara, inclusiv cele realizate de grupuri de persoane fizice in scopul evitarii pragului de actionariat de 5 procente, astfel incat sa se poata realiza alinierea efectiva la Principiul de baza al Comitetului de la Basel (BCP) 4; (ii) supraveghetorilor bancari li se va asigura imunitate si protectie juridica conform prevederilor BCP1(5); si (iii) vor fi definite criterii mai

stricte pentru testul de compatibilitate (si competenta) aplicabil atat actionarilor, cat si directorilor de banci, conform BCP 3, iar criteriile noi se vor aplica actionarilor si directorilor tuturor bancilor existente, pana la sfarsitul lunii iunie 2002.

- Mai mult, deoarece numeroase incidente au aratat slabiciunea mecanismului de iesire din sistemul bancar, Guvernul va aproba un nou proiect de lege referitor la falimentul in industria bancara pregatit de BNR pana la sfarsitul lunii octombrie 2001, in conformitate cu BCP 22, si va lua masuri ca aceasta sa fie aplicabila pana la sfarsitul lunii noiembrie 2001, fie prin aprobare in Parlament, fie ca Ordonanta de Guvern.
- Regulamentul privind clasificarea si provizionarea imprumuturilor, bazat in prezent in mod exclusiv pe experienta privind rambursarile si pe existenta actiunii in justitie intentate imprumutatului, va fi consolidat conform BCP 8 si celor mai bune practici internationale pana la sfarsitul lunii octombrie 2001 si va intra in vigoare incepand cu 1 iulie 2002. Regulamentul modificat, care va fi elaborat in stransa colaborare cu comunitatea bancara, va introduce criterii suplimentare pentru retrogradarea evaluarii capacitatii de rambursare a imprumutatilor, pe baza situatiei lor financiare si a bonitatii. Revizuirile criteriilor de clasificare prudentiala a creditelor si provizionare vor fi, de asemenea, incorporate in cadrul legislatiei fiscale pentru deductibilitatea fiscala (obiectiv structural).
- Un nou regulament care limiteaza expunerea bancilor la pozitii valutare deschise, atat pentru valute individuale cat si pe total, este in curs de finalizare si va fi emis pana la 31 octombrie 2001, pentru a intra in vigoare de la 1 ianuarie 2002.
- Un nou regulament care implementeaza principiul "Cunoaste-ti clientul", prin intermediul caruia se vor promova inalte standarde etice si profesionale, in conformitate cu BCP 15 este, de asemenea, in curs de finalizare de catre BNR. Acesta va fi emis pana la 31 octombrie 2001 si va fi implementat imediat.
- In scopul imbunatatirii acuratetei raportarilor financiare, introducem in Romania Standardele de Contabilitate Internationala (SCI), in sectorul bancar. Un astfel de regulament este in curs de finalizare la BNR. Va fi emis pana la sfarsitul lunii octombrie 2001 si va intra in vigoare la 1 ianuarie 2002. Legislatia fiscala si alte legislatii relevante vor fi ajustate corespunzator.
- Pentru imbunatatirea stabilitatii sistemului financiar si a credibilitatii intermediarilor financiari, consideram ca este esentiala implementarea deplina a tuturor legilor aplicabile si urmarirea sistematica in justitie a celor responsabili de scandalurile financiare, inclusiv in cazul FNI.
- Cooperarea cu organele de supraveghere interna din sectorul financiar si cu cele de supraveghere internationala din sectorul bancar va fi consolidata conform BCP 1, 24 si

25. In acest scop, legislatia adecvata cu privire la confidentialitate si schimb de informatii va fi adoptata pana la sfarsitul lunii octombrie 2001. Pe langa acordul de cooperare cu Moldova, semnat in iulie 2001, alte acorduri similare internationale, precum si acordul dintre autoritatile de supraveghere interna din sectorul financiar, vor fi finalizate in lunile urmatoare.

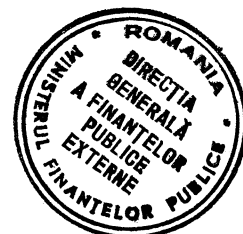
- Vom adopta si implementa conform programului reformele din sectorul financiar convenite cu Banca Mondiala, privind intarirea supravegherii si abordarea problemelor structurale ale sectorului financiar nebanca, in special pentru industria asigurarilor si pietele de capital.

25. BNR va realiza un audit financiar anual al operatiunilor si pozitiei sale financiare conform standardelor internationale de contabilitate. In noiembrie 2000, FMI a finalizat analiza mecanismului de audit extern din Romania, conform politicii FMI de evaluare a protejarii. Pe baza acestei analize, BNR a numit o firma de contabilitate din sectorul privat sa realizeze un audit al raportarilor financiare ale BNR, in conformitate cu standardele acceptate pe plan international. Se asteapta ca auditul initial sa fie finalizat pana la mijlocul lunii octombrie 2001, iar publicarea raportarilor financiare auditate sa se faca imediat dupa; vom coopera pe deplin cu reprezentantii FMI in privinta tuturor aspectelor referitoare la evaluarea protejarii.

F. Balanta de plati si managementul datoriei externe

26. Se estimeaza ca deficitul contului curent va creste de la 3,7 procente din PIB in 2000 la 6,0 procente din PIB in 2001, datorita mentinerii efectelor secetei, ca si consolidarii in continuare a cererii interne. Rezervele oficiale sunt prognozate sa creasca cu aproape 1 miliard USD, la echivalentul a 3 luni de importuri. Suntem increzatori ca pe baza finantarii exceptionale programate de la Banca Mondiala, UE si FMI, care va acoperi golul de finantare estimat, vom putea sa atingem aceasta tinta. Nu vom initia nici o alta emisiune de obligatiuni cu garantia statului pe piata internationala in 2001. In 2002, desi impactul secetei a trecut, deficitul contului curent este proiectat sa scada doar modest, datorita cererii pentru importuri care se mentine in continuare, determinata in principal de investitiile sectorului privat. Investitiile straine directe sunt proiectate sa creasca datorita privatizarilor accelerate si investitiilor "pe loc gol", dar finantarea deficitelor contului curent si acumularea rezervelor, dupa cum s-a programat, vor depinde, de asemenea, de continuarea finantarii externe a sectorului public, ca si de accesul pe pietele internationale de capital.

27. Vom limita contractarea si garantarea de catre stat a noi imprumuturi externe neconcesionale pe termen mediu si lung la 2.800 milioane USD pentru 2001, din care nu mai mult de 300 milioane USD, cu scadente intre 1 si 3 ani (excluzand noile imprumuturi pentru Termoelectrica). In cadrul acestor plafoane (care vor fi criterii de performanta cantitative), vom limita noile garantii din afara bugetului de la creditorii privati la 165 milioane USD pentru 2001, (excluzand imprumuturile pentru Termoelectrica si Distrigaz). Imprumuturile contractate de sau pentru Termoelectrica in plus fata de sumele imprumutate pana la sfarsitul

lunii mai 2001 vor fi limitate la 400 milioane USD. In urma plasarii emisiunii de euro-bonduri pentru Petrom, intreprinderile de stat nu vor contracta direct nici un alt imprumut in 2001. Pentru 2002, vom limita contractarea si garantarea de catre stat a noi imprumuturi pe termen mediu si lung la 3.400 milioane USD, din care nu mai mult de 100 milioane USD reprezentand garantii pentru unitati nebugetare. In cadrul acestor plafoane, imprumuturile cu scadente de 1 pana la 3 ani vor fi limitate la 600 milioane USD, din care nu mai mult de 20 milioane USD pentru unitati nebugetare (exclusiv Termoelectrica si Distrigaz). Ca o problema de buna practica a managementului datoriei publice, nu vom contracta/garanta noi instrumente de indatorare care au incorporate clauze de "put option" si vom cauta sa asiguram un grafic relativ constant pentru serviciul datoriei publice in viitor. Pentru a evita ca tragerile din credite externe ale ordonatorilor principali de credite sa depaseasca plafoanele de cheltuieli din legea bugetului, ne angajam sa intarim mecanismul de control preventiv din Ministerul Finantelor Publice si sa fi imbunatatit sistemul de raportare a tragerilor din credite externe pe baza raportarilor de la creditorii.

28. Ne angajam sa nu introducem restrictii de curs de schimb noi sau sa le intensificam pe cele existente, sa nu permitem practica cursurilor de schimb multiple, sa nu impunem sau sa intensificam restrictii la import in scopul sustinerii balantei de plati/scopuri fiscale. In acest sens, in conformitate cu programul convenit cu OMC, am eliminat suprataxa de import de 2 procente la inceputul anului 2001. Vom elimina pana la sfarsitul anului restrictia la export pentru busteni si deseuri metalice si ne vom abtine de la reintroducerea taxelor preferentiale la import pentru bunuri selectate atunci cand oferta interna este redusa. Vom modifica Ordonanta de Urgenta 93/2001 cu privire la fondul pentru mediul inconjurator pentru a elimina taxele la exporturi. Pana la amendare, Ordonanta de urgenta nu se va aplica. Mai mult, am ajuns la un acord cu Suedia cu privire la solutionarea arieratelor externe in disputa, prin care am convenit sa platim Suediei 120 milioane USD pentru a stinge aceasta datorie.

IV. REFORMA STRUCTURALA

29. Suntem angajati pe deplin in procesul de privatizare a sectorului de stat, inca de dimensiuni foarte mari, deoarece aceasta este o cerinta cruciala pentru crearea unei economii de piata viabile, atragerea investitiilor straine directe si ajungerea din urma a altor tari candidate la aderarea la UE. In acest scop, ne asteptam sa finalizam in curand negocierile cu Banca Mondiala cu privire la reformele structurale si la o strategie de privatizare in cadrul Imprumutului de Ajustare Structurala a Sectorului Privat (PSAL II).

Principalele elemente ale strategiei de privatizare pentru 2001 vor fi urmatoarele:

30. Pentru a continua reducerea rolului Guvernului in industria bancara, vom acorda privatizarii BCR cea mai inalta prioritate. Desi cu o intarziere, consultantii pentru privatizare si-au reluat acum activitatea pentru a actualiza documentele necesare pentru privatizarea BCR. Ca o preconditionie pentru program, la inceputul lunii octombrie, Guvernul va aproba o strategie de privatizare pentru BCR, implicand vanzarea completa a actiunilor statului la capitalul bancii si transferul controlului asupra bancii catre un investitor strategic (fie o banca, fie un consortium), pana la sfarsitul anului 2002. Pana la sfarsitul lunii februarie 2002,

vom anunta o licitatie cu invitatie de prezentare a expresiilor de interes (criteriu de performanta structurala). Pana la sfarsitul lunii iunie, vom obtine o oferta ferma din partea unui investitor strategic cu privire la vanzarea BCR, evidentiata printr-o "garantie de participare la licitatie". Ne asteptam sa finalizam privatizarea integrala a capitalului BCR detinut de catre stat, pana la sfarsitul lunii decembrie 2002 (criteriu de performanta structurala).

31. De asemenea, vom implementa masuri de reforma si pentru alte doua banci de stat, CEC si Eximbank. Vom respecta programul convenit cu UE pentru implementarea planului de restructurare al CEC in vederea pregatirii bancii pentru privatizare si vom elabora un studiu de fezabilitate pentru a concentra din nou activitatea Eximbank pe promovarea exporturilor si importurilor, cu incheierea activitatilor sale bancar - comerciale.

32. In sectorul intreprinderilor, urmare a ritmului foarte lent din a doua jumatate a anului 2000 si prima jumatate a anului 2001, vom accelera procesul de privatizare si ne vom concentra pe finalizarea catorva proiecte mari pentru a putea transmite un semnal puternic. In mod specific:

- Vom lua toate masurile necesare pentru a finaliza transferul SIDEX catre investitor pana la sfarsitul lunii octombrie 2001;
- Vom privatiza ALRO si ALPROM pana in martie 2002, intr-o maniera convenita cu Banca Mondiala;
- Vom privatiza cel putin patru societati cu mai mult de 1.000 de salariati pana la sfarsitul lunii octombrie 2001, alte patru pana la sfarsitul lunii decembrie 2001 si alte patru pana la sfarsitul lunii martie 2002 (obiectiv structural);
- Pentru societatile care urmau sa fie restructurate/lichidate prin PSAL I, vom finaliza vanzarea a 50 procente din activele Clujana, iar pentru IUG Craiova, vom initia un proiect de acord de vanzare-cumparare cu un cumparator pana la sfarsitul anului 2001. Pentru Roman, Siderurgica si Nitramonia, vom incepe implementarea planului de restructurare (divizarea in entitati viabile si neviabile) pana la sfarsitul anului 2001. In prima jumatate a anului 2002, vom incepe lichidarea entitatilor neviabile si vom oferi spre vanzare entitatile viabile. Pana la sfarsitul anului 2002, vom incepe lichidarea entitatilor viabile care nu au fost inca vandute.
- Pentru a sprijini reducerea semnificativa a acumularii in continuare de pierderi in cadrul societatilor de stat, vom incepe procedurile legale de lichidare a cel putin 15 societati neviabile (cu arierate mai mari de 50 procente din active) pana la sfarsitul lunii octombrie si alte 20 pana la sfarsitul anului 2001 (obiectiv structural).
- Ne angajam sa depasim tintele convenite cu Banca Mondiala prin PSAL II, in special in lumina importanteii procesului de privatizare in controlarea costurilor cvasi-fiscale. Toate

privatizarile vor fi realizate intr-o maniera transparenta si in conformitate cu standardele internationale pentru a imbunatati credibilitatea Guvernului de buna guvernanta. Progresul in realizarea tintelor de privatizare va fi evaluat in contextul analizelor aranjamentului stand-by.

- Pentru a accelera procesul de privatizare, Guvernul va decide, pentru societatile care urmeaza sa fie privatizate, suma datoriilor catre buget, inclusiv penalitati, ce va fi stearsa la momentul in care societatea este privatizata si transferata catre investitori. Aceasta suma va fi anuntata anticipat si va fi inclusa in documentele de licitatie.

V. MONITORIZAREA PROGRAMULUI

33. Programul va fi monitorizat pe baza criteriilor de performanta si tintelor indicative dupa cum se specifica in paragrafele urmatoare. Programul va fi analizat de Fond pe baze trimestriale pe perioada Aranjamentului Stand-by (septembrie 2001 - martie 2003). In plus fata de principalii indicatori de performanta financiara, analizele vor fi dedicate evaluarii progreselor in implementarea elementelor structurale ale programului, in special, acelora referitoare la ajustarile preturilor la energie, disciplina salariala si pasii in privatizarea BCR. Un subiect suplimentar pentru prima analiza va fi bugetul pe 2002, asa cum a fost aprobat de Parlament. Acordul asupra bugetului pe 2003 va fi, de asemenea, o conditie pentru finalizarea unei analize.

34. Criteriile de performanta cantitative sunt urmatoarele: (i) plafoane trimestriale pentru activele interne nete ale BNR; (ii) limite trimestriale pentru activele valutare nete ale BNR; (iii) plafoane trimestriale pentru deficitul bugetului general consolidat, cu un factor de ajustare in sensul reducerii, in cazul unor venituri din privatizare mai mici decat cele estimate; (iv) plafoane trimestriale pentru fondurile de salarii nominale cumulate pentru intreprinderi de stat selectate (regii autonome si intreprinderi de stat mari producatoare de pierderi); (v) limite trimestriale privind ratele de incasare la trei utilitati; (vi) plafoane trimestriale privind garantiile interne ale bugetului general consolidat prin Legea datoriei publice si alte legi, excluzand garantiile de promovare a exporturilor; (vii) plafoane trimestriale privind contractarea sau garantarea de catre stat a datoriei externe neconcesionale; si (viii) de asemenea, se va aplica un criteriu de performanta permanent cu privire la neacumularea arieratelor la plati externe.

35. Tintele indicative din cadrul programului sunt urmatoarele: (i) plafoane trimestriale privind arieratele intreprinderilor de stat monitorizate catre bugetul general consolidat; (ii) plafoane trimestriale pentru baza monetara medie; (iii) plafoane trimestriale pentru masa monetara; si (iv) expunerea bancilor comerciale catre societatile de stat.

36. Toate criteriile de performanta cantitativa sunt specificate in tabelul 1; lista preconditiilor, criteriilor de performanta structurala si obiectivelor structurale apare in Anexa B. Principalele definitii apar in Memorandumul Tehnic de Intelegere, ca Anexa C.

